

Csekély érdeklődés a kisebbségi közmeghallgatáson

Még a kissé késve érkező Menoni Gabriella polgármesterrel együtt sem érte el az érdeklődők száma a tízet a Várgesztesi Német Kisebbségi Önkormányzat közmeghallgatásán, emiatt sajnálatát is fejezte ki Pillmann József elnök.

Pedig az eseményen a tavalyi esztendő szinte valamennyi történést felidézte az elnöki tájékoztató, kezdve a kisebbségi önkormányzat által szervezett rendezvényekről, az ülésezésekről és a pénzügyi gazdálkodásról. Ez utóbbiról kiderült, hogy

évek óta takarékosan bánnak a forintokkal, ennek is köszönhető, hogy a 2010-es évet több mint 800 ezer forintos pénzmaradvánnyal nyitották, amihez 565 ezer forint állami, s 341 ezer feladatalapú támogatás érkezett. Idén sajnos 209 ezerre csökkent a központi forrás összege, viszont a kisebbségi önkormányzat határozatai alapján megítélt feladatalapú támogatás 640 ezer forint, így nagyjából ugyanazon összegből gazdálkodhatnak, mint tavaly.

A kisebbségi önkormányzat a rendelkezésére álló keretből rendszeresen támogat is, hol pénzben, hol pedig természetbeni adományokkal segíti a különböző programokat. Pillmann József viszont azt sem titkolta: az óvoda és iskola számára tavaly 85 ezer forintos támogatást terveztek, melynek csupán a negyedét használták ki az intézmények, s szívesen támogatnák diákok német nyelvi táborokban való részvételét is évek

óta, de a vértessomlói iskola nem küld tanulókat ilyen táborokba.

A tájékoztató a tájház építésére vonatkozó, meghíúsult terveket is érintette. Mint elhangzott, a kisebbségi önkormányzat vállalta volna a MVH Veszprém Megyei Kirendeltsége által meghatározott feltételeket a telek átadás-átvétele kapcsán, ám a kérdést végleg eldöntötte a község vezetése, amikor úgy határozott, hogy visszavonja a terület átadásáról szóló határozatát. Pillmann József úgy vélte, hogy a kérdéssről a sajtó is egyoldalúan tájékoztatót, amikor ama bizonyos ülésről készített tudósításában csak az ott elhangzottakat, a terület értékére vonatkozó megállapításokat szerepeltette a helyi újságban, de a kisebbségi önkormányzat terveiről nem írt, s arról sem, hogy a telek Várgesztesen maradt volna.

Részt vettél azon az ülésen? Kaptál rá meghívót? – szölk a kérdések az elnökhöz, aki az

első felvetésre elmondta, hogy a döntésnél nem volt jelen, s úgy véli, ma már mindegy, hogy kapott-e rá meghívót, vagy sem. A kérdések minden bizonytalanságot eloszlatva fogalmazódtak meg, mert az elnök a közmeghallgatáson arról is tájékoztatót, hogy ez év májusa óta nem kap meghívót a község képviselő-testületének üléseire. A közelgő népszámlálást is hangsúlyosan szerepeltette Pillmann József a témák között, arra kérve nem csupán a jelenlévőket, hanem valamennyi várgesztesit, hogy a kisebbségek számára legfontosabb, ugyanakkor nem kötelező adatszolgáltatást is vállalják.

Fontos, hogy a népszámlálással megmutassuk népcsoportunk erejét, nagyságát. A jövőnk, a kultúrscsoportok és a kisebbségi önkormányzatok léte a népszámlálás függvénye. – olvasta fel, természetesen németül, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata elnökének levelét. Az országos szer-

vezet egyébként kétnyelvű röplapot is készített a népszámlálás kapcsán, melyet a közeljövőben juttat el a lakossághoz. A közmeghallgatás végén Pillmann József valamennyi jelenlévőnek, a sajtó képviselőjének is átnyújtott egy-egy aranyozott Várgesztes kitűzőt, amely nem csupán eszmei értéket képvisel. Mint mondta, idén a végzős általános diákokat ajándékozzák meg a kitűzővel, de szeretnék, ha hosszú távon a község valamennyi lakója büszkén viselhethetné a kisebbségi önkormányzat jóvoltából.

Mivel a község lapja is megszólíttatott a kisebbségi önkormányzat ülésén, felidézük, mit is írtunk az április első napján megtartott képviselő-testületi ülésről.

A döntéshozók pontot tettek egy régi történet végére is: Két évvel ezelőtt a Német Kisebbségi Önkormányzat jelezte igényét Várgesztes központjának egyik legértékesebb területére, s az akkori testület két telek átadásáról határozott. Tavaly márciusban már ügyvéd is megjelent az egyik testület ülésén, hogy – mint arról akkor hírt adtunk – ezer forintos vételáron megkössék a szerződés a 2000 négyzetméteres (értéke kb. 7-9 millió) terület eladásáról a kisebbségi önkormányzatnak. Ebben végül nem született döntés, már csak azért sem, mert 2013-ig ez a rész védett, nem eladható. Most a telkek átadásáról szóló határozatot semmisítette meg a grémium.

2011. OKTÓBER

VÁRGESZTES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI ÉS INFORMÁCIÓS HAVILAPJA

Győztek a magyarok és a közösségi összefogás

Gyönyörű időben köszöntötte szeptember 24-én délelőtt a gesztesi várnál összegyűlt érdeklődőket Menoni Gabriella polgármester és Michl József országgyűlési képviselő a harmadik alkalommal megrendezett Lovagi Játékok megnyitójára a várból, majd Bozzay Attila várkapitány foglalta össze röviden a falu nevezettségének történetét.

Az idén a török hódoltság korát idézték fel a szervezők, ami azért is volt találat, mivel a török uralom alatt többször gazdát cserélt a vár. Az egyik legemlékezetesebb akció során, 1588. nov. 9-én Gregoróczy Vince győri, Huszár Péter pápai kapitány portyára indult 2000 emberrel. A portyázókhoz csatlakozott a komáromi Radics vaj-

megrohanták a kapukat. Mire a törökök álmukból felriadva ágyúikat elsüthették volna a magyarok már az udvarokon voltak. A törökök a túlerőt nagyinak látva a megadás feltételeiről kezdtek alkudozni. E vereség után a budai pasa a békeszerződés megszegőinek titulálta a magyarokat és visszakövetelte a várat, amit Radics, királyi nyomásra kénytelen volt átadni – mesélte a várkapitány. Ezt követően aztán meglevenedett a történelem: A Gyulaffy László hagyományörző bandérium katonái bevették magukat a várba, miközben a Gölbasi Vitézi Egyesület harcosai korabeli zeneszó és hastáncosok kíséretével megkezdtek az ágyúk előkészítését az ostromhoz. Dörögtek az ágyúk, a nézők

Ezzel az epizóddal azonban éppen csak megkezdődött a programozat, hiszen a várretn felállított sátrakban a folyamatosan érkező vendégek megismerkedhettek a korabeli berendezési tárgyakkal, ételekkel, fegyverekkel és felszerelésekkel, a mesterségek utcájában hajdanvolt kézműves technikákat mutattak be, az iskola és óvoda pedagógusai a gyerekek szórakoztatásáról gondoskodtak, de lehetett lovagolni is, s azoknak akik lemaradtak a délelőtti várostromról, délután újabb csatajeleneteket mutattak be a hagyományörzők.

Közel kétezer látogatót vonzott a Lovagi Játékok eseménysorozata – összegezte a rendezvény tapasztalatait Menoni Gabriella. Ideális idő, magas színvonalú megvalósítás, elégedett vendégek jellemezték a szombati napot, de számomra a legnagyobb örömet az okozta, hogy a hatszáz lelket számláló Várgesztes lakossága bebizonyította, össze tud fogni, ha értelmes

cél érdekében kell odaállni és dolgozni a településért. Mintegy száz önkéntes munkája biztosította a sikert, akik között ott voltak a község háza és az intézmények dolgozói, a vállalkozók és a civil szféra szinte valamennyi szervezetének képviselői. Ők valamennyien a rendezvény sikeréért, a falu hírnevének öregbítéséért áldozták fel hétvégéjük egy napját, amiért köszönetet és hálát érdemelnek – nyilatkozta a polgármester.

Az esemény képeit a www.vargesztes.hu weboldalon GALÉRIA menüpontja alatt tekintheti meg!

da, aki szolgált Gesztes várában és jó helyismerettel rendelkezett. Több napi kémkedés után végül is Radics helyismeretére hagyatkozva az éj leple alatt

szurkolhattak a párbaj résztvevőinek, majd következett a végső összecsapás, amit a magyarok nyertek meg, a közönség legnagyobb meglegésére.

Megújult a falu internetes oldala!

Tekintse meg a www.vargesztes.hu portált, ahová folyamatosan kerülnek fel a település adatai, információi! A GALÉRIA menüpontban megtekintheti a község eseményeinek képeit, melyeket HOME jogokkal!

GESZTESI KRÓNIKA • Közéleti és információs havilap • Lapalapító és kiadó: Várgesztes Község Önkormányzata, 2824 Várgesztes, Arany J. u. 47. • Felelős kiadó: Menoni Gabriella polgármester • Főszerkesztő: Salamon Gyöngyi, e-mail: salamongy@t-email.hu • 20/9611-833 • Hirdetésfelvétel: 20/9611-833 • Lapzártá: minden hónap 8. napja. Megjelenik havonta 230 példányban. • Készül: Sollers nyomda – Tata, felelős vezető Belec Zsolt – 12/124/2011. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy az olvasói leveleket, reflexiókat rövidített formában, szerkesztve közölje. Ezek az írások nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét. A meg nem rendelt anyagok és hirdetések tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal. Anyagokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ISSN: 2062-5472

Megújult: www.vargesztes.hu

A SCHAFFER ÉS SCHMIDT CSALÁD TÖRTÉNETEI - I. rész

Schmidt Borbála éa Schaffer Antal 64 éve készült fotója

A Schaffer házat könnyű megtalálni, hiszen a nevezetes Rizing kocsma után következik, ahogy megyünk „hátra”. Mert Isten tudja csak mióta, két meghatározó irány van Gesztesen. Somló felé „előre” megyünk, Kozma felé meg „hátra”. Aki a Som-hegy és Arany János utca közötti sikátoron közlekedik, az nemcsak szemből, két meghatározó irány van Gesztesen. Somló felé „előre” megyünk, Kozma felé meg „hátra”. Aki a Som-hegy és Arany János utca közötti sikátoron közlekedik, az nemcsak szemből, két meghatározó irány van Gesztesen.

Itt valamikor Öregapám, Schaffer Vince (1864-1947) háza állt, kezdte a történetet Schaffer Antal (1925), aki ma a legidősebb férfiember a faluban. A két szoba konyhás, kamrás, zsupp tetős vályogházhoz még két istálló is tartozott. A parasztházat Eszterházy Móricztól bérbé megvették. A 10 kataszteri hold föld 16 helyen volt szétosztva, keskeny csíkokban, mint a nád-rágszóják. Apám Schaffer Antal (1898-1945) zsupp tetőket javított a környékbeli falvakban. Csak keveset láttuk, mert hét-főn korán reggel elment és csak szombat este későn jött haza. 1945-ben aztán végleg elment, málenkij robotra és a Szegei Csillagbörtönben lelta halálát. Édesanyám, Albrecht Anna szülei Amerikába menekültek a nyomor elől, így leányuk Washingtonban született 1904-ben, ahonnan a család később hazatért. Anna három gyereket szült édesapámnak. Anna húgom Pillmann János asszonya lett, Mária húgomat az angol-kór fiatalon elvitte.

Ifjú koromban Öregapámmal ketten műveltük a földet, láttuk el a ház körüli teendőket, mivel apám egész héten távol volt. Megtanultam ekézni, kaszálni, kapálni, állatokat gondozni. Szigorú rend volt. Akkor mehettem játszani, ha minden munkát elvégeztem. A sok munka nem hátráltatott a szorgalmas tanulásban, és ekkor elővette az Elemi Népiszkola Értécsítő Könyvecskét, amiben dicséretes és kitűnő értékelésen kívül mást alig lehetett felfedezni Amikor szánkózni mentem és átázott, szakadt zoknival tértem haza persze nem kaptam dicséretet, de soha nem vert meg. Nagyon rendes, dolgozó ember volt. Igaz pipázott, de soha nem ivott. Az öreganyám, Matzker Erzsébet (1862-1946) a háztartást vezette, de kapálni is segített. Nagyon szerettem Őket, pedig nem voltak dédelgetősek. Nem tudták kifejezni az érzelmeiket, de talán nem is volt rá igény.

A munkával töltött ifjúkor nyugalmát a háború borzalmai kavarták fel. 1944-ben a vesztesre álló németek tették a kezüket az országra. Márciusban volt a sorozás és decemberben kaptam kézhez a SAS behívót (Sürgős Azonnal Siess, amit gúnyosan Siess Adolfnak Segíteni parancsnak is neveztek). 48 órán belül Pesten kellett jelentkezni a németeknél. Nem volt mérlegelési lehetőség. Ha nem megyek értem jönnek. Kaptam kéthetes kiképzést és Karácsony másnapján kivittek minket Budakeszire. Azt nem közölték velünk, hogy itt húzódik a front. Amikor a kossarainkat egy halomba szórták, már sejtettük, hogy itt valami csúnya dolog

készül. Egész éjjel ástuk a gödört, amibe bele tudtunk állni. Hajnalban kezdődött a támadás. Az oroszok vad Huri! Huri! kiáltásokkal özönlöttek felénk, mint a hangyák. Még lőni sem tudtunk, csak menekülni. Úgy éreztem, most aztán végünk van.

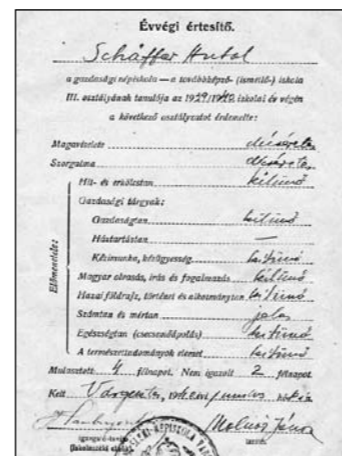
Két hétig bujkáltam Budán egy barlangban. Amikor már nagyon éhes voltam, csak elő kellett jönnöm, valamit guberálni. Megláttak engem és másokkal együtt ágyúk mellé osztottak be. A lovakat ettük, pucoltuk, együtt vonszoltuk az ágyúkat éjjel, mert nappal az orosz repülőgépek állandóan géppuskáztak. Se kötszer, se élelem! A Budai Várban voltunk elszállásolva. Onnan akartak elvinni kitérésre. Ez a biztos halál, gondoltam és megszöktem. Egy barátom segítségével a német egyenruhát magyarra cseréltem. Ez akkor életmentő volt, mert láttam a Svábhegyen, amint a német egyenruhásokat mind lelőtték az oroszok.

Az oroszok hadifogolyként Budapestre kerültek, ahol megölték minket, hogy a Vörös Hadsereg oldalán harcoljunk a németek ellen. A civilek az utcán kenyeret osztogattak és svábul marasztaltak, ne menjünk tovább! Kaptam civil ruhát, de csak két hétig tartott a boldogság, mert hajnalban az oroszok összeszedték a fiatalokat robotra. Pesten a GPU (szovjet politikai rendőrség) vett kezelésbe minket. Amint kimondtam a nevemet, akkora pofont kaptam, hogy majdnem leszakadt a fejem. Azt akarták kiválaszni belőlem, hogy SS katonára (Schutzstaffel, magyarul Védőosztag, a Nemzetiszocialista Német Munkáspárt katonai és védelmi szervezete Németországban 1945-ig), volksbundista (Volksbund der Deutschen in Ungarn, magyarul Magyarországi Németek Népi Szövetsége, 1938-ban alakult a Harmadik Birodalom érdekeinek képviseletére Magyarországon) voltam és zsidókat üldöztem, semmisítettem meg. Két hét eredménytelen próbálkozás után átadtak a magyar rendőrségnek. Azok aztán elintézték! Internálásom indoklása a belügyminisztérium levele szerint: „Fanatikus németbarát svábnak vallja magát”. Ezt kellett aláírnom a jegyzőkönyv-

ben, de nem igazán önszántamból.

1945. március 4-én a budai Károly laktanyába internáltak (elrekeszteni szóból ered, meghatározott helyen történő fogva tartást jelent), abból a célból, hogy az orosz katonákkal együtt húzgáljuk ki a Dunából a németek által felrobbantott hidak roncsait. Már hónapok óta nem tudott rólam édesanyám. Egy Kömlődön lakó pesti dohányáruossal üzentem meg hollétemet. Anyám dacolva minden veszéllyel, feljött Pestre, megleste ahogy dolgozunk, és egy rejtett helyen átadta gyermekének a csomagot. Decemberben aztán megszöktem, és még Karácsony előtt hazaértem, a majd egy éves feledhetetlenül borzalmas kaland után.

Amint hazaértem a Fatelepen jelentkeztem munkára, majd a Homokbánya következett és a szénbánya. Kezdetben a Síkvölgyi aknában voltam csillés. Télen is egyedül kellett gyalogolnom a munkahelyre. Kérésre me áthelyeztek Oroszlányba, ahova több gesztesi járt dolgozni, többek között Schalkhammer József is. 49 éves koromra a szívlapát elintézte a derekamat, rokkant nyugdíjba kényszerültem. Könnyebb munkát vállaltam, és még 23 éven át dolgoztam fűtőként a gyermeknevelő intézetben, a kórházban és a Volánnál. 1986-ban miniszteri dicséretben részesültem, a bányánál Kiváló Dolgozó elismerést kaptam 1955-ben.

Írta: Dr. Tar József

A gazdag életút folytatását következő számunkban olvashatja!

A polgármesterek levelüket megírták

Levélben fordult Tállai Andrásához, a Belügyminisztérium önkormányzatokért felelős államtitkárához a „Polgármesterek a Falukért” Egyesület a tervezett önkormányzati reform kapcsán. A Komárom-Esztergom megye 28 független településvezetőjét tömörítő szervezet elnöke az észrevételeiket és véleményüket tartalmazó dokumentumot a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés ünnepi ülésén adta át személyesen az államtitkár részére, majd az egyesület ülésén további döntéshozókkal is megismertette annak tartalmát.

„A „Polgármesterek a Falukért” Egyesület 2001 óta tömöríti Komárom-Esztergom megye független kistéleplési polgármestereit, mely szervezetben jelenleg a megye 76 településéből 28 képviselteti magát polgármesterén keresztül. Így – az egyesület keretében – 50 ezer polgár érdekeit képviseljük, s az általunk kialakított álláspont a néhány száz lakosú települések, valamint a több ezer fős nagyközségek véleményét is tükrözi, tartalmazza.” A többi között ez áll abban a levélben, melyet Maszlavér István, a „Polgármesterek a Falukért” Egyesület elnöke és Beke László alelnök, Környe polgármestere nyújtott át Tállai Andrásnak, a Belügyminisztérium önkormányzatokért felelős államtitkárának a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés ünnepi ülésén. A levélből kivonattal is készült, melyet az egyesület Szomódon tartott ülésén dr. Völner Pálnak, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkárának, Czunyiné dr. Bertalan Judit megyei kormány megbízottak,

Michl József országgyűlési képviselőnek, s Popovics Györgynek, a megyei közgyűlés elnökének is áadták, s mint Maszlavér István elmondta, a megye valamennyi országgyűlési képviselője számára eljuttatják.

A dokumentum az önkormányzati reformmal kapcsolatos álláspontjuk, véleményük kifejtése előtt leszögezi: az önkormányzatok eladósodottságára vonatkozó „inget nem kívánják magukra venni”, hiszen az egyesület alkotta polgármesterek által képviselt 28 település költségvetési főösszege összesítve közel 8 milliárd forint, s hitelállományuk nem éri el a büdzsé 5 százalékát. A 28 településből mindössze öt vett fel hitelt kereskedelmi bankoktól az elmúlt években, mely összeget kivétel nélkül fejlesztésre fordították, nem pedig működésük finanszírozására. Ezért úgy vélik, hogy a kistéleplések önkormányzati jó gazda módjára, felelősen gazdálkodva irányítják községüket, mely megállapítás nem feltétlen helytálló az ország valamennyi városvezetésére.

Az egyesület tagsága, s az általuk képviselt 50 ezer polgár nevében az elnök üdvözölte az intézményrendszerek központi felügyeletének tervét, elfogadta az iskolák igazgatói kinevezéseire kapcsolódó egyetértési jogát a megyei kormány megbízott részéről, ugyanakkor határozott egyet nem értését fejezte ki annak kapcsán, hogy a kormányzati elképzelés elvonná a kistéleplések lelkét jelentő iskolák fenntartását az önkormányzatoktól.

Maszlavér István azt is kijelentette: tisztában vannak azzal, hogy az önkormányzati rendszer átalakítása során kompromisszumokat kell kötni, ugyanakkor bíznak benne, hogy ezen kompromisszumokban a

kistéleplések esélyegyenlősége is érvényesül, hiszen Magyarországnak ugyanúgy része a majdnem 1 850 darab, ötszáz fős lélekszámú körüli település, mint a kétféleli Budapest.

A „Polgármesterek a Falukért” Egyesület az önkormányzati reform keretében kidolgozandó törvény megalkotása, s annak végrehajtása során – főbb elemeként – azt szeretné elérni, hogy:

- az élet minden területén maradjon meg a települések önrendelkezési joga a feladatok ellátásához szükséges hatáskörrel és pénzügyi fedezettel,
- az iskola, óvoda, művelődési ház, egészségügyi alapellátás működtetéséről dönthessen a helyi önkormányzat, s ha a saját működtetés mellett határoz, akkor a finanszírozás egyezzen meg az állami finanszírozású intézményekével,
- csak azok az államigazgatási feladatok kerüljenek a járásokhoz, amelyek megoldása, kezelése nem jelent mindennapi problémát a helyben élők számára,
- a településeket érintő fejlesztések eldöntése, az ezekhez szükséges források maradjanak az önkormányzatoknál,
- az 500 fő feletti településeken komoly közösségmegtartó erejük miatt továbbra is működhessenek a polgármesteri hivatalok.

A 28 tagot számláló „Polgármesterek a Falukért” Egyesület dokumentuma zárásként azt is kiemeli: „Hisszük, hogy Magyarország akkor lesz erős, ha települési sikeresek, s ha a sikeres, az állampolgárokért, a közösségi gyarapodásért tenni akaró és tudó önkormányzatoknak nem szegik szárnyát!”

PILATES TORNA BEMUTATÓ

2011. október 24-én, hétfőn 16 óra 30 perces kezdettel
A VÁRGESZTESI FALUHÁZ PARKETTÁS TERMÉBEN
Vendég: SOLYMOSI ANTAL nemzetközi Pilates oktató,
a Pilates DVD megalkotója
HADÜZENET AZ IZÜLETI PROBLÉMÁKNAK
A Hagyományőrző Nyugdíjas Klub
minden érdeklődőt szeretettel vár a rendezvényére!

MEGHÍVÓ BÚCSÚBÁLBA

2011. OKTÓBER 22-ÉN, SZOMBATON 20 ÓRÁTÓL A FALUHÁZBAN

A jó hangulatról a Gesztesi Vagányok
zenekar gondoskodik
a belépés ingyenes
Büfé üzemel

Minden kedves vendégnek jó szórakozást
kíván a rendező:
Német Kisebbségi Önkormányzat, Várgesztes

Október 9 1500-kor "Az élet pedagógiája a sikeres gyermekneveléshez" író-olvasó találkozó Zsírós-Simon Mária költővel a Faluházban

Október 14. péntek 16.00-kor a 60 tagú németországi Hattstedt Spielmannszug gyerekkzenekar menetzenevel köszönti Várgesztes lakóit